

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 12/2009 rd

Berättelse om regeringens åtgärder under år 2008

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 1 april 2009 berättelsen om regeringens åtgärder under år 2008 (B 1/2009 rd) till grundlagsutskottet och utrikesutskottet för beredning och bestämde samtidigt att de permanenta fackutskotten ska lämna utlåtande till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utvecklingsdirektör Klaus Halla, regeringssekreterare Maritta Hirvi, finanssekreterare Tuula Karhu, konsultativ tjänsteman Minna Liuttu och överinspektör Veli-Matti Risku, social- och hälsovårdsministeriet
- ombudsman Riitta Särkelä och utredningschef Anne Eronen, Centralförbundet för Socialskydd och Hälsa.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Social- och hälsovårdsutskottet har behandlat regeringens åtgärdsberättelse utifrån de uttalanden som riksdagen godkänt på förslag av social- och hälsovårdsutskottet. Två av dem hör till finansministeriets och ett till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Alla andra, sammanlagt 29 uttalanden, hör till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Utskottet har följande anmärkningar.

Uttalanden som ska strykas

Utskottet anser att de åtgärder som vidtagits med anledning av följande uttalanden har varit tillräckliga eller att uttalandena i övrigt har blivit obehövliga och att de därför kan strykas:

- *Revidering av det kommunala pensionssystemet RP 45/2004 rd*
- *Revidering av statens pensionssystem RP 46/2004 rd*
- *Finansiering av arbetslöshetsförmåner RP 243/2002 rd*
- *Social trygghet för konstnärer med stipendium RP 76/2004 rd*
- *Justering av sjukförsäkringsavgifter och sjukförsäkringspremier RP 68/2005 rd och RP 129/2005 rd*
- *Läkemedelsersättningsreform RP 97/2005 rd*

Uttalanden som ska stå kvar

De övriga uttalanden som godkänts på förslag av social- och hälsovårdsutskottet är fortfarande behövliga och bör stå kvar i berättelsen.

Regeringen anser att följande uttalanden inte längre ger anledning till åtgärder. Utskottet är av annan åsikt och anför följande i fråga om dem:

— *Förbättrad grundtrygghet RP 155/2001 rd*

Utskottet instämmer i den synpunkt som social- och hälsovårdsministeriet framför i berättelsen, att ett av de största problemen i fråga om grundtryggheten är att de som omfattas av de primära förmånssystemen alltför ofta tvingas söka utkomststöd. Därför är det viktigast att se till att de primära förmånerna håller en tillräckligt hög nivå så att utkomststödet i linje med sitt ursprungliga syfte blir en förmån som främst beviljas dem som tillfälligt råkat i ekonomiska svårigheter.

Regeringen redogör för vissa ändringar i lagen om utkomststöd, som har gett stödtagarna bättre villkor. Bland annat har egenandelen av boendekostnaderna slopats, vilket har påverkat stödtagarnas inkomster positivt. I början av 2008 ändrades lagen så att handläggningen av utkomststödsärenden nu får ta högst sju dagar i andra än brådskande fall. Enligt en uppföljningsstudie blev handläggningstiderna kortare under året. Men i takt med det försämrade sysselsättningsläget har antalet sökande ökat snabbt och nya ansökningar kan inte handläggas inom den lagfästa tidsfristen, särskilt inte i de stora städerna.

Eftersom utkomststödet kommer i sista hand är det mycket viktigt att sökandena får ett beslut så fort som möjligt, menar utskottet. Det måste finnas resurser i kommunerna för att handlägga ansökningarna så att sökandenas rätt till nödvändig försörjning och omsorg inte riskeras. Utskottet påpekar att den omedelbara försörjningstryggheten måste garanteras enligt lag också i en ekonomisk kris.

SATA-kommittén, tillsatt av regeringen för att förbereda en översyn av den sociala tryggheten, ska komma med ett förslag till reform av grundtryggheten. Tanken är att den ska ställas på en så hög nivå att stödtagare inte i någon livssituation behöver söka utkomststöd, som är en sista utväg. Kommittén ska bli klar med sitt arbete i år. Därför kan uttalandet ännu inte strykas.

— *Ersättningsskydd för krigsinvalider RP 150/2002 rd*

Regeringen har utrett om gränsen för ersättning för öppenvårdstjänster som enligt socialvårdslagen och folkhälsolagen ska ordnas för krigsinvalider kan sänkas ytterligare och kommit fram till att de disponibla anslagen inte tillåter det. Därför menar regeringen att det inte finns anledning till ytterligare åtgärder. Men enligt utskottet bör målet i uttalandet fortfarande eftersträvas och därför bör uttalandet stå kvar.

Dessutom noterar utskottet följande med anledning av uttalandet om stipendiater:

— *Skyldighet för stipendiater att ingå försäkring inom socialförsäkringen RP 92/2008 rd*

Social- och hälsovårdsministeriet har lämnat utredning om försäkringsansökningar som kommit in i början av 2009 under den tid som lagen har varit i kraft och om handläggningen av dem på lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Utskottet ser det som påkallat att det utredningsarbete som riksdagen förutsatt i uttalandet blir utfört.

Utlåtande

Social- och hälsovårdsutskottet anser

att grundlagsutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 17 juni 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Risto Autio /cent
Maria Guzenina-Richardson /sd
Hannakaisa Heikkinen /cent
Arja Karhuvaara /saml

Anneli Kiljunen /sd
Håkan Nordman /sv
Tuomo Puumala /cent
Päivi Räsänen /kd
Paula Sihto /cent
Satu Taiveaho /sd
Erkki Virtanen /vänst.

I den avgörande behandlingen deltog

utskottsråd Eila Mäkipää.